Kalisz, dnia 31.12.2021 r.

Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia za okres 1.01.2021 – 31.12.2021

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w skład WZJK wchodzili:

1. dr inż. Piotr Czarnywojtek – Przewodniczący
2. dr inż. Izabela Małecka
3. dr inż. Damian Dudek
4. dr inż. Radosław Pytliński
5. mgr Sławomira Janiak
6. mgr inż. Dominik Wojtaszczyk
7. student MiBM Mateusz Bober
8. student Informatyki Szymon Flas

Zaplanowane działania Zespołu były zgodne z harmonogramem zadań związanych z doskonaleniem Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Akademii Kaliskiej, Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz opartego na nim harmonogramu prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia na rok 2021.

I. Realizacja zadań bieżących

1. Spotkania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

W okresie roku 2021 prace WZJK przebiegały w sposób ciągły, polegający głównie na wymianie informacji, prowadzeniu konsultacji i podejmowaniu ustaleń przy użyciu środków elektronicznych i w bezpośrednich kontaktach. Odbyły się dwa zebrania WZJK w terminach 01.03.2021 r. i 20.12.2021 r. – online na platformie Microsoft Teams.

Posiedzenie w dniu 01.03.2021 r.:
- przedstawione zostały informacje na temat wdrożenia zmienionego Wydziałowego Systemu Jakości Kształcenia,
- zaprezentowane zostało podsumowanie semestru zimowego,
- przedstawiona stan zaawansowania przygotowania do wizytacji Zespołu Oceniającego PKA na kierunku Inżynieria środowiska.

Posiedzenie w dniu 20.12.2021 r.:
- podsumowano wizytację Zespołu Oceniającego PKA na kierunku Inżynieria środowiska,
- przedstawiono informację na temat zmian dokonanych w programach studiów dla cykli od 2021 r.,
- przedstawiono informację na temat realizacji praktyk zawodowych,
- zaprezentowano podsumowanie wyników kształcenia w roku akademickim 2020/2021 (statystyka ocen i zdawalności), a także ogólne wnioski z bieżących kontroli odbywania zajęć,
- podano ogólną informację na temat przeprowadzonej oceny pracowniczej,
- omówiono spostrzeżenia i uwagi dotyczące realizacji zajęć zdalnych - w semestrze letnim 2020/2021 oraz zimowym 2021-2022,
- przedstawiono informację o zaawansowaniu prac nad otwarciem nowych kierunków studiów Biogospodarka i Lotnictwo i kosmonautyka,
- zaprezentowano informację o zaawansowaniu prac nad zmianami w programie studiów kierunku Informatyka,
- omówiono informację o wynikach ankietowania studentów kierunku Informatyka w latach 2014-2021,
- podsumowano informację o realizacji procedury weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów i procedury dokumentowania i przechowywania studenckich prac etapowych na poszczególnych kierunkach studiów,

- dyskutowano nad informacją na temat umiędzynarodowienia kierunków studiów realizowanych na Wydziale Politechnicznym.

2. *Udział w przygotowaniu Raportu samooceny dla kierunku Inżynieria środowiska*

W związku z przeprowadzoną w drugim kwartale 2021 r. akredytacją kierunku Inżynieria środowiska przez PKA podjęto w listopadzie 2020 r. w Wydziale Politechnicznym działania zmierzające do przygotowania się do wizytacji. Po otrzymaniu w styczniu informacji o terminie przygotowania Raportu samooceny przystąpiono do jego opracowania. W dniu 3 marca 2021 r. wysłano do PKA raport samooceny dla kierunku Inżynieria środowiska. W składzie zespołu przygotowującego raport samooceny było trzech przedstawicieli WZJK tj. dr Sławomira Janiak, dr inż. Piotr Czarnywojtek i dr inż. Radosław Pytliński. Wskazano na trudności w zmieszczeniu wyczerpujących odpowiedzi na poszczególne kryteria oceny w wymaganej przez PKA długości dokumentu. Przygotowano też część elektroniczną odpowiedzi wymaganej przez PKA podczas wizytacji. Mimo niewielkich problemów wyegzekwowano od prowadzących przedstawienie prac etapowych wraz z właściwym opisem oraz dołączonym protokołem z oceną jakości kształcenia. Wizytacja zaplanowana została i odbyła się w dniach 5-6 maja 2021 r. W dniu 18.06.2021 r. Uczelnia otrzymała pismo z PKA zawierające Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazujące na spełnianie 9 kryteriów oraz 1 spełnionego częściowo. W dniu 2.07.2021 r. zostało przedstawione stanowisko Uczelni odnoszące się do uwag zawartych w tym Raporcie, wraz z przedstawieniem podjętych działań, przygotowane przez zespół przygotowujący raport samooceny. W dniu 16.09.2021 r. została podjęta Uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie oceny programowej kierunku Inżynieria środowiska prowadzonego w Akademii Kaliskiej na poziomie pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym – wydano ocenę pozytywną i wskazano na spełnianie wszystkich 10 kryteriów. Następna ocena programowa kierunku powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

3. *Monitoring zawartości programów studiów na Wydziale Politechnicznym w sa.ietle aktualnych przepisów*

Członkowie zespołu prowadzili intensywne konsultacje i dyskusje głównie drogą elektroniczną w zakresie dokonywanych zmian i właściwego do nich podejścia.

W okresie czerwiec-wrzesień 2021 r. we wszystkich katedrach były prowadzone prace związane z modyfikacją programów studiów dla kierunków realizowanych na Wydziale Politechnicznym (takie prace toczyły się na całej Uczelni, dla wszystkich kierunków). Powodem było zarządzenie wydane przez Rektora Akademii Kaliskiej związane m.in. z analizą programów studiów pod kątem ograniczenia liczby godzin. W zespole powołanym przez Rektora do analizy programów studiów kierunków prowadzonych na Wydziale Politechnicznym znalazło się dwoje członków WZdsJK: dr Sławomira Janiak i dr inż. Piotr Czarnywojtek. Nie zostały wydane na piśmie żadne formalne zalecenia. Początkowo Władze Uczelni próbowały wprowadzić również zmiany w istniejących już programach studiów – jednak po przedstawieniu stanowiska wydziałów zrezygnowano z tego pomysłu. Informacje i wymogi podane w udostępnionych plikach były niespójne. Nie zostały również uzgodnione jednolite zasady dla całej Uczelni. Nie doszło również do zebrania w pełnym składzie zespołu dla WP, mimo starań władz wydziału. Problemem był również duży pośpiech, z jakim naciskano na podanie możliwych do zaoszczędzenia godzin, bez możliwości pełnej analizy wpływu tych zmian na programy studiów. W dniu 15.08.2021r. Przewodniczący Zespołu przedstawił Rektorowi sprawozdanie i wnioski z prac zespołu oraz zmodyfikowane programy studiów dla wszystkich kierunków realizowanych na Wydziale Politechnicznym (oszczędności na poziomie 1843 godzin zajęć).

Programy studiów zostały też przesłane do Działu Kształcenia i miały zostać przyjęte przez Senat AK w dniu 16.09.2021r. W dniu 10.09.2021 r. Senacka Komisja ds. Kształcenia odrzuciła przygotowane programy, argumentując, że nie są zgodne z wymogami. Dr inż. Piotr Czarnywojtek wraz dr inż. Radosławem Pytlińskim przedstawiali Komisji Senackiej dokonane zmiany oraz sposób próbując przekonać do poprawności ich przygotowania. Komisji Senacko pozostała przy swoim stanowisku. Odbyło się dodatkowe spotkanie Komisji w dniu 14.09.2021 r., na którym nadal wyjaśniano programy z Wydziału Politechnicznego, niestety nadal bez skutku. Przewodniczący Komisji Senackiej poprosił o dokonanie zmian w programach studiów zgodnie z jego wymaganiami, warunkując, że jeśli zostaną

zmienione to on poprze ich przyjęcie na Senacie AK w dniu 16.09.2021r. Wspomniane zmiany miały prowadzić do ujednolicenia godzin we wszystkich programach na poziomie 2625 godzin na studiach stacjonarnych, 50% godzin na studiach niestacjonarnych w stosunku do stacjonarnych, przypisania programom studiów 7 semestralnych 210 punktów ECTS (sztywno 30 punktów ECTS na semestr) oraz stosowania sztywnego przelicznika 1 pkt. ECTS = 25 godzin zajęć.

Spośród 6 kierunków studiów dla 5 kierunków programy zostały dostosowane do wskazanych wymagań. Należy zwrócić uwagę, że w okresie od 15.08.2021r do 10.09.2021r. (4 tygodnie) nic się z programami nie działo. Nie otrzymaliśmy wcześniej żadnych sygnałów, że coś z nimi jest nie tak, albo, że należy je zmienić (np. zgodnie z wytycznymi Przewodniczącego Senackiej Komisji). Niezależnie od tego zmiany te idą wbrew dotychczasowym praktykom, w których dbano o jakość studiów m.in. poprzez dbałość o przemyślane zmiany w programach studiów. Nie jest też dobrą sprawą równanie programów studiów wszystkich kierunków pod jeden sztywny szablon, gdyż specyfika poszczególnych kierunków jest inna. Dodać należy jeszcze, że ostateczny kierunek zmian w programach tylko częściowo realizuje pierwotny cel, czyli oszczędność godzin, gdyż w niektórych przypadkach wymagał zwiększenia liczby godzin w planach studiów i to pomimo protestów zainteresowanych. Na całej Uczelni tylko kierunek Informatyka nie wprowadził zmian w programach, argumentując to faktem, że program studiów dla nowego cyklu kształcenia powinien być ustalony minimum na miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego, od którego ma obowiązywać. Wskazano, że program studiów dla kierunku Informatyka powinien zostać dostosowany do wskazanych wymogów od nowego roku akademickiego 2022/2023.

4. *Monitoring regulaminów i przepisów wydziałowych dotyczących procesu kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale*

Przedstawiciele WZJK brali udział w przeglądzie regulaminów i przepisów wydziałowych związanych z procesem kształcenia. W związku ze zmianą w 2020 r. nazwy Uczelni na Akademię Kaliską konieczne stało się dostosowanie i aktualizacja obowiązujących przepisów, regulaminów i dokumentów na Wydziale. Proces ten jest ciągły i podlega monitoringowi pod kątem aktualnych przepisów oraz zarządzeń Rektora. Poproszono kierowników Katedr o aktualizację regulaminów na stronach www swoich kierunków, nie wszystkie kierunki przeprowadziły pełną analizę dokumentów na stronach i ich aktualizację.

5. *Monitoring kompletności kart przedmiotów na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale*

Na bieżąco członkowie WZJK oraz władze wydziału analizują dostępność kart przedmiotów na stornach katedr prowadzących poszczególne kierunki studiów. Na koniec grudnia 2021 r. stwierdzono, że większość kierunków miała dostępne karty przedmiotów na stornach www kierunków studiów, zarówno w postaci załącznika do programu studiów (w postaci jednego pliku z wszystkimi kartami z całego programu studiów)m jak również w postaci udostępnionych pojedynczych kart do prowadzonych aktualnie przedmiotów w poszczególnych semestrach (ze zaktualizowanymi danymi prowadzących przedmiot).

Zespół rekomenduje:

- bieżące monitorowanie i aktualizację kart przedmiotów co należy do obowiązków wszystkich pracowników prowadzących zajęcia (zgłaszanie większych zmian do zatwierdzenia wraz ze zmienianym programem studiów),
- udostępnienie kart przedmiotów do aktualnie realizowanych zajęć (ze zaktualizowanymi danymi prowadzących przedmiot).

6. *Współpraca z jednostkami organizacyjnymi Uczelni w celu upowszechniania w środowisku lokalnym informacji o Wydziale Politechnicznym Akademii Kaliskiej i prowadzonych kierunkach studiów*

Współpraca w tym zakresie wymaga ciągłych działań. Przedstawiciele Wydziału i WZJK brali udział w wielu działaniach mających na celu promocję Wydziału i kierunków studiów m.in. spotkania z uczniami szkół ponadpodstawowych i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Nadal nieustępująca pandemia ograniczała bezpośrednie kontakty i utrudniła realizację tych działań.

Zespół rekomenduje:
- zintensyfikowanie działań i zwiększenie ich skuteczności oraz korzystanie ze środków elektronicznych i prowadzenie niektórych działań w formie online.

7. *Monitoring dostępności informacji dla studentów dotyczących programu studiów, efektów uczenia się, sylabusów, wyników ankiet studenckich, wzorów dokumentów dla studentów, itp. (strona uczelni, kierunków i katedr)*

Na podstawie monitoringu m.in. strony Uczelni - stwierdzono że informacje są dostępne, przy nadal zróżnicowanym poziomie dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Politechnicznym. Postępuje stopniowo unifikację stron i zbliżanie ich układu dla różnych kierunków. Dla wszystkich kierunków dostępna jest informacja w zakresie programów studiów, kart przedmiotów, dokumentacji dla studentów. Większość kierunków na bieżąco aktualizuje dostępne na stronie www informacje.
Zespół rekomenduje:
- bieżące monitorowanie i aktualizacją informacji dostępnych dla studentów,
- zasadne wydaje się dalsze unifikowanie wyglądu stron dla poszczególnych katedr i układu informacji tam zamieszczanych.

8. *Monitoring stosowania wzorów dokumentów istniejących na Wydziale Politechnicznym*

Dokonano bieżącej analizy i przeglądu wzorów dokumentów związanych z tokiem studiów, nie stwierdzono znaczących problemów, choć nie wszystkie kierunki posługują się jednakowym zestawem formularzy. W związku ze zmianą nazwy Uczelni (w 2020 r.) z PWSZ na Akademię Kaliską wszystkie wzory dokumentów zostały w tym zakresie zaktualizowane. Stwierdzono, że mimo dostępności odpowiednich formularzy na stronie wydziału i kierunków zdarzają się wśród studentów przypadki braku wiedzy na ten temat.
Zespół rekomenduje:
- monitorowanie wzorów dokumentów w kontekście ewentualnych zmian w przepisach,
- upowszechnianie informacji wśród studentów o dostępności formularzy na stronach www.

9. *Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi uczelni w celu oceny stanu bazy dydaktycznej, laboratoryjnej, zasobów bibliotecznych. Analiza proponowanych zmian idących w kierunku zwiększania istniejących zasobów*

W 2021 r. Energa przyznała czterem studentom kierunku Elektrotechnika stypendia w ramach przeprowadzonego konkursu. Zostały pozyskane środki w postaci darowizny od firmy Pratt&Whitney z przeznaczeniem na konkurs na najlepszą pracę dyplomową i związane z tym nagrody dla studentów oraz w pewnym stopniu doposażenie laboratoriów kierunku MiBM oraz Elektrotechnki. W związku z prowadzeniem zajęć oraz zaliczeń i egzaminów w trybie zdalnym Wydział pozyskał kilka laptopów i kamer z przeznaczeniem do wykorzystania przez prowadzących. Nadal mimo zgłaszanego zapotrzebowania na uzupełnienie i wymianę sprzętu komputerowego, ze względów finansowych nie udało się zrealizować większości potrzeb Wydziału.
W zakresie zasobów bibliotecznych nie stwierdzono większych problemów. Biblioteka pracowała częściowo stacjonarnie, a częściowo w trybie zdalnym udostępniając online swoje zasoby.
Zmiany organizacyjne w Akademii Kaliskiej i istnienie różnych gremiów zajmujących się współpracą ze szkołami, przedsiębiorstwami, promocją powoduje, że współpraca z jednostkami uczelni sprawia niekiedy problemy kompetencyjne. Również przepływ informacji powinien ulec usprawnieniu. Niekiedy wydział nie otrzymuje informacji zwrotnej w stosunku do podjętych działań, czy też potrzeb.
Zespół rekomenduje:
- kontynuowanie i rozwijanie współpracy z firmami z uwzględnieniem potrzeb sygnalizowanych przez studentów,
- monitorowanie zasobów dydaktycznych, laboratoryjnych i bibliotecznych oraz utrzymanie ich na odpowiednim poziomie.

10. *Spotkania zespołów nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia kierunkowe na poszczególnych kierunkach studiów, w celu zasięgnięcia opinii dotyczącej oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się, jako podstawy doskonalenia programów studiów*

Większość spotkań odbywała się w Katedrach, zwykle z udziałem władz wydziału. Wykorzystywano często platformę online – MS Teams. Pozyskiwano informacje w tym zakresie również poprzez osobiste kontakty i drogą elektroniczną. Kilkukrotnie odbywały się zebrania z pracownikami z inicjatywy Dziekana w celu rozwiązania bieżących problemów (kierunek Budownictwo, Inżynieria środowiska, Informatyka, Elektrotechnika, Mechanika i budowa maszyn).
Katedry realizowały we własnym zakresie zebrania pracowników.
Zespół rekomenduje:
- pozyskiwanie opinii nauczycieli akademickich w tym zakresie, również w drodze spotkań zdalnych,
- zwiększenie zaangażowania ogółu pracowników w bieżące sprawy dydaktyczne i organizacyjne.

11. Robocze spotkania osób wyznaczonych przez Dziekana i członków WZJK z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych w celu zasięgnięcia opinii dotyczących kształtu programu studiów i efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach

Cel realizowany był poprzez spotkania z pracodawcami i rozmowy na poziomie dziekanów, kierowników katedr i opiekunów praktyk – w dużej mierze z użyciem środków elektronicznych i spotkań online. Ze spotkań wynika ciągła potrzeba dopasowywania treści kształcenia do oczekiwań pracodawców w zakresie praktycznych umiejętności studentów. Prowadzono w dalszym ciągu działania monitorujące uruchomione na Wydziale Politechnicznym studia dualne dla kierunku Mechanika i budowa maszyn, sprawdzano realizację programu. Pozyskano kolejny raz interesariusza zewnętrznego, który chce sfinansować konkurs na prace dyplomowe, opiniowano w tym zakresie zmiany w regulaminie konkursu. Rozstrzygnięto konkurs na stypendia fundowane przez Energę (otrzymało je czterech studentów kierunku Elektrotechnika). Rozpatrywano również współpracę z interesariuszami wewnętrznymi (m.in. studentami) zwracając uwagę na rolę opiekunów roku w rozwiązywaniu bieżących problemów, prowadzących zajęcia w reagowaniu na ich oczekiwania i dopasowywaniu programów przedmiotów, przedstawicieli samorządu studenckiego przekazujących szerokiemu gronu studenckiemu informacje wynikające m.in. z ankiet studenckich. Na bieżąco władze wydziału reagowały na wszelkie informacje związane z problemami związanymi z realizacją zajęć w formie zdalnej. Przedstawiciele WZJK udzielali prowadzącym porad i wyjaśnień związanych z trybem prowadzenia zajęć w formie zdalnej (synchronicznej i asynchronicznej). Prowadzone były w tym zakresie kontrole i hospitacje online. W niektórych przypadkach przeprowadzono rozmowy dyscyplinujące prowadzących zajęcia.
Zintensyfikowane kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym były związane z prowadzonymi pracami nad uruchomieniem nowych kierunków studiów Biogospodarki i Lotnictwa i kosmonautyki. Przeprowadzono szereg wizyt i rozmów z pracodawcami i pozyskano rekomendacje i opinie w zakresie pomysłu uruchomienie takich studiów jak i w stosunku do przygotowanych programów studiów. Należałoby takie działania prowadzić również w kolejnych latach, także dla pozostałych kierunków studiów.
Zespół rekomenduje:
- kontynuowanie i wzmacnianie realizacji tych działań.

12. Udział w wizytacji PKA na kierunku Inżynieria środowiska

Zdalna wizytacja Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku Inżynieria środowiska odbyła się w dniach 5-6.06.2021 r. Wizytacja wypadła dobrze, w jej trakcie przeprowadzono bezpośrednią transmisję prezentującą laboratoria, bibliotekę itp. Odbyły się w formie zdalnej hospitacje zajęć oraz spotkania ze studentami i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Na bieżąco udzielane były odpowiedzi i wyjaśnienia na pytania ZO PKA, a także dostarczana była niezbędna dokumentacja.
W spotkaniach online uczestniczyli ze strony ZO PKA członkowie zespołu, a po stronie Uczelni: Rektor, Prorektorzy, Dziekan i Prodziekani Wydziału Politechnicznego, Kierownik Katedry IŚ, kierownik dziekanatu WP i koordynator wizyty ZO PKA ze strony Uczelni.
Czynny udział w wizytacji brało trzech członków WZJK: dr Sławomira Janiak, dr inż. Radosław Pytliński i dr inż. Piotr Czarnywojtek.
W trakcie spotkań online były formułowane pytania, na które na bieżąco udzielano odpowiedzi lub przekazywano je w formie pisemnej w tym samym dniu.
Wstępna ustna ocena ZO PKA (6.05.2021r) wskazywała na:

Kryterium 1 - Koncepcja i cele zgodne ze strategią i misją Uczelni. Efekty uczenia się odnoszą się do 6 i 7 poziomu PRK, ale zostały sformułowane ogólnie – nie są specyficzne dla kierunku IŚ, w efekcie nie oddają w pełni m.in. sylwetki absolwenta, ani jego umiejętności po skończeniu studiów na kierunku (nie jest jasne jaki obszar IŚ konkretnie jest realizowany).
Kryterium 2 - Spełnione formalne wymagania co do: treści kształcenia, udziału zajęć praktycznych, czasu i nakładu pracy studenta oraz punktów ECTS, liczby zajęć, udziału przedmiotów w programie, wyborów zajęć, zapewniona indywidualna ścieżka. Na I stopniu studiów – język B2 – OK. Na II stopniu studiów – brak zajęć językowych (realizacja efektu uczenia się z PRK B2+), nie ma lektoratu, ani przedmiotu w języku obcym, brak literatury anglojęzycznej w przedmiotach realizujących ten efekt (z matrycy) – BRAK MOŻLIWOŚCI OSIĄGNIĘCIA TEGO EFEKTU – NIE SPEŁNIONY WYMÓG FORMALNY!
Praktyki zawodowe – dobrze prowadzone, uwagi do dziennika praktyk – powinien być bardziej szczegółowy opis czynności wykonywanych przez studenta na praktyce, co pozwoliłoby jednoznacznie opiekunowi praktyki określić czy zakładane efekty uczenia się dla praktyki zostały osiągnięte.
Regulamin praktyk zawodowych – dopuszcza zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej co nie jest w pełni zgodne z zapisami ustawowymi. Możliwe byłoby na podstawie uznawania efektów uczenia się osiągniętych poza edukacją formalną. Należałoby zweryfikować zasady, aby były zgodne z wymogami ustawy.
Kryterium 3 - Rekrutacja – OK. Prace dyplomowe i etapowe – OK. Prace dyplomowe o charakterze studialnym (mało praktyczne) – kiepskiej jakości (wymogi nie spełnione, brak pozycji w języku angielskim dla II stopnia.
Kryterium 4 - Liczba i kwalifikacje kadry – OK. Rozwój kadry – OK (2 doktoraty). Szwankuje struktura wiekowa – Kadra z bardzo dużym doświadczeniem – mogłaby przekazywać je młodszym pracownikom.
Kryterium 5 - Infrastruktura – OK. Zespół oceniający był pod bardzo dużym wrażeniem wyposażenia laboratoriów. Bardzo dobry wirtualny spacer – Sławka Janiak. Laboratoria bardzo dobrze przygotowane do prowadzenia zajęć. Warto byłoby wykorzystywać programy komputerowe do projektowania sieci i instalacji wodnych i sanitarnych, energochłonności budynków itp.
Kryterium 6 - Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym związana z praktykami zawodowymi jest OK. Warto byłoby rozważyć inne aspekty tej współpracy. Prowadzić konsultacje z pracodawcami i wymianę opinii i doświadczeń, dzielić się spostrzeżeniami – zacieśnić współpracę.
Kryterium 7 - Umiędzynarodowienie, umowy – OK. Zapewnione są możliwości wyjazdów studentów mimo, że studenci niestacjonarni z nich nie korzystają. Nauczyciele korzystają i prowadzą wymianę doświadczeń zawodowych na poziomie międzynarodowym.
Kryterium 8 - Wsparcie studentów – OK. Bardzo dobrze ocenione wykorzystanie w dydaktyce techniki kształcenia na odległość. W opinii studentów zostało to dobrze zorganizowane. Samorząd studencki ma wsparcie. Przedstawiciele studentów zasiadają w gremiach wydziałowych i uczelnianych – WSJK, UZJK. Warto byłoby, żeby studenci kierunku IŚ zasiadali w WSJK. Ankietyzacja odbywa się cyklicznie, uwagi są przekazywane.
Kryterium 9 - Strona WWW bardzo dobrze przygotowana, intuicyjna, można znaleźć bez problemu wszystkie informacje, aktualna, łatwa w poruszaniu nawet dla kogoś z poza uczelni. Widać, że przeglądy strony są wykonywane cyklicznie i jest duża o nią dbałość oraz odbywa się to we współpracy o otoczeniem zewnętrznym. Zapewniony jest publiczny dostęp do informacji.
Kryterium 10 - Istnieje formalnie Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i to jest OK. Jednak warto byłoby rozważyć taki aspekt, żeby zasiadali w tym gronie studenci IŚ, także żeby istniało gremium merytoryczne dla kierunku IŚ (w ramach WSJK lub nie, nawet nieformalne), które dbałoby o jakość konkretnie na kierunku IŚ. Mogłoby lepiej wyeksponować sprawy ważne dla kierunku – co byłoby z korzyścią dla wszystkich.
W dniu 18.06.2021r. Uczelnia otrzymała pismo z PKA zawierające Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wskazujące na spełnianie 9 kryteriów oraz 1 spełnionego częściowo. W dniu 2.07.2021 r. zostało przedstawione stanowisko Uczelni odnoszące się do uwag zawartych w tym Raporcie. Między innymi były to uwagi dotyczące:
Kryterium 2.
„*…Na studiach drugiego stopnia nie ma zajęć z języka obcego, ani w formie lektoratu ani innych zajęć kształtujących kompetencje językowe. Tym samym nie ma możliwości osiągnięcia znajomości języka obcego na poziomie B2+ ESOKJ, zgodnie z wymogami określonymi w charakterystykach drugiego stopnia PRK, co równocześnie oznacza, że studenci nie osiągają wszystkich kierunkowych efektów uczenia się założonych dla studiów drugiego stopnia ….”,*
w odpowiedzi Uczelni:
Zgodnie z zaleceniem ZO PKA zawartymi w raporcie z wizytacji na studiach drugiego stopnia wprowadza się język obcy do programów studiów. Sposób realizacji dla poszczególnych cykli kształcenia wskazano poniżej.
Zmodyfikowany ***program studiów 2019 r***. uwzględniający język obcy został zgłoszony w maju 2021 r. na Senat Akademii Kaliskiej i zatwierdzony w dniu 28.06.2021. Dla trybu 3-semestralnego język wprowadzono na semestrze III. Dla trybu stacjonarnego 45 godzin, dla niestacjonarnego 27 godzin - 3 ECTS. Dla trybu 4-

semestralnego język wprowadzono na semestrze IV. Dla trybu stacjonarnego 45 godzin, dla niestacjonarnego 27 godzin - 3 ECTS.
Język został zrealizowany (w okresie maj-czerwiec 2021 r.) przez studentów niestacjonarnych (tylko tacy obecnie studiują) w ilości 27 godzin.
W ***programie studiów 2020 r.*** wprowadzony zostanie język obcy dla trybu 3-semestralnego w semestrze II i III. Dla trybu stacjonarnego 30 godzin sem. II - 2 ECTS, 15 godzin sem. III - 1 ECTS. Dla trybu niestacjonarnego 18 godzin sem. II - 2 ECTS, 9 godzin sem. III - 1 ECTS.
Dla trybu 4-semestralnego język obcy zostanie wprowadzony na semestrze III i IV. Dla trybu stacjonarnego 30 godzin sem. III - 2 ECTS, 15 godzin sem. IV - 1 ECTS. Dla trybu niestacjonarnego 18 godzin sem. III - 2 ECTS, 9 godzin sem. IV -1 ECTS.
Ze względu na zamiar uwzględnienia pozostałych rekomendacji z raportu z wizytacji ZO PKA zmodyfikowany program studiów 2020 r. zostanie zgłoszony na Senat Akademii Kaliskiej w sierpniu 2021 r. Język będzie realizowany od października 2021 r.
W ***programie studiów 2021 r.*** zostanie wprowadzony język obcy dla trybu 3-semestralnego w semestrze I i II. Dla trybu stacjonarnego 30 godzin sem. I - 2 ECTS, 15 godzin sem. II - 1 ECTS. Dla trybu niestacjonarnego 18 godzin sem. I - 2 ECTS, 9 godzin sem. II - 1 ECTS.
Dla trybu 4-semestralnego język obcy zostanie wprowadzony na semestrze II i III. Dla trybu stacjonarnego 30 godzin sem. II - 2 ECTS, 15 godzin sem. III - 1 ECTS. Dla trybu niestacjonarnego 18 godzin sem. II - 2 ECTS, 9 godzin sem. III - 1 ECTS.
Program studiów 2021 r. zostanie zgłoszony na Senat Akademii Kaliskiej w sierpniu 2021 r. Oprócz uwzględnienia języka obcego uwzględnione zostaną pozostałe rekomendacje ZO PKA zawarte w raporcie z wizytacji.
W każdym planie studiów język obcy ma formę zaliczenia bez egzaminu.
„ ...Zgodnie z obowiązującymi w Akademii Kaliskiej regulacjami dopuszczona jest możliwość zaliczenia praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej pracy zawodowej pod warunkiem wykazania, że zakres wykonywanych obowiązków, poświadczonych przez zakład, zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się, co jednak nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego. Przedstawiony w regulaminie sposób potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów jest niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z zapisami art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Uczelnia nie może zaliczać efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w trakcie trwania studiów, lecz wyłącznie na etapie przyjęcia na studia, po spełnieniu enumeratywnych przesłanek zawartych w powołanym wyżej przepisie ustawy. Mając powyższe na uwadze zespół oceniając rekomenduje wprowadzenie rozwiązań formalno-prawnych wymuszających w przypadku praktyk zawodowych przestrzeganie wymogów wynikających z ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. ...”
w odpowiedzi Uczelni:
W Akademii Kaliskiej obowiązywał Regulamin praktyk zawodowych (aktualny: zarządzenie Rektora PWSZ w Kaliszu nr 0300.121.V.2020 z dnia 12.12.2019, poprzedni: zarządzenie Rektora PWSZ w Kaliszu nr 0300.99.V.2017 z dnia 12.10.2017 wraz z uchwałą Senatu PWSZ w Kaliszu Nr 0012.206.IV.2015 z dnia 23.04.2015 „w sprawie określenia warunków zaliczania studentom wykonywanej pracy zawodowej na poczet praktyki zawodowej”), który określał możliwość i warunki zaliczenia praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Biorąc pod uwagę rekomendację ZO PKA wyrażoną w raporcie z wizytacji, w Akademii Kaliskiej zostaną podjęte działania zmierzające do dostosowania obowiązującego Regulaminu praktyk zawodowych do ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W zmienionym Regulaminie studiów (uchwała Nr 0012.66.VI.2021 Senatu Akademii Kaliskiej z dnia 29.04.2021 r w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego), który będzie obowiązywał od 1.10.2021 r. została zlikwidowana możliwość zaliczania praktyki zawodowej przez dziekana na podstawie stażu pracy zawodowej. W ślad za tą zmianą zostaną przeprowadzone konsultacje z Samorządem studenckim i z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z przedstawicielami zakładów pracy, w których prowadzone są praktyki zawodowe, w celu wypracowania zapisów Regulaminu praktyk zawodowych zgodnych z duchem ustawy. Dla kandydatów na studia wskazane zostaną istniejące możliwości skorzystania z Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji formalnej (uchwała Senatu PWSZ w Kaliszu Nr 0012.297.IV.2019 z dnia 27.06.2019). Należy podkreślić, że prowadzona dokumentacja w zakresie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie stażu pracy była zgodna z obowiązującymi na Uczelni przepisami. W każdym przypadku była to indywidualna decyzja na wniosek studenta, rozpatrywana przez Dziekana, w oparciu o ściśle określone kryteria, jak wymagany staż pracy - obecnie minimum 6 miesięcy, w poprzednim regulaminie 1 rok, zakres wykonywanych obowiązków zgodny z kierunkiem studiów i wskazujący na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się dla praktyki zawodowej (zaświadczenia z zakładu pracy), wypełniony i załączony dziennik praktyk z potwierdzeniem zrealizowanych efektów uczenia się i opinią opiekuna praktyki.

Studenci studiów niestacjonarnych korzystali z tej formy, gdyż wielu z nich mogło wykazać się bardzo długim stażem pracy w zakładach o profilach zgodnych ze studiowanym kierunkiem.
Pozostałe uwagi były mniej znaczące (dotyczyły jeszcze kryteriów 1, 2, 3, 4 i 5), jednak do wszystkich się odniesiono i udzielono odpowiedzi oraz opisano podjęte lub planowane działania.
W dniu 16.09.2021r. została podjęta Uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie oceny programowej kierunku Inżynieria środowiska prowadzonego w Akademii Kaliskiej na poziomie pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym – wydano ocenę pozytywną i wskazano na spełnianie wszystkich 10 kryteriów. Następna ocena programowa kierunku powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

13. Przedłożenie Dziekanowi, informacji dotyczącej realizacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów na poszczególnych kierunkach studiów na Wydziale Politechnicznym

Niniejsze sprawozdanie zawiera równocześnie ocenę osiągania efektów uczenia się na Wydziale i zostanie przekazane Dziekanowi.

14. Analiza możliwości uruchomienia nowych kierunków studiów I i II stopnia na Wydziale Politechnicznym

Na zebrani WZJK w dniu 1.03.2021 r. Kierownik Katedry Inżynierii środowiska dr Sławomira Janiak zaproponowała uruchomienie nowego kierunku studiów I stopnia o nazwie Biogospodarka. Władze wydziału zareagowały pozytywnie na tą propozycję. Pracownicy Katedry przeprowadzili konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i rozeznanie w otoczeniu społeczno-gospodarczym w zakresie zapotrzebowania na taki kierunek. Pozyskano również liczne opinie i rekomendacje dotyczące programu studiów. W efekcie przygotowano program studiów dla kierunku Bigospodarka, który Senat Uczelni przyjął w grudniu 2021 r. Przygotowany został również wniosek do Ministerstwa Edukacji i Nauki, który zaplanowano złożyć do końca stycznia 2022 r.

Przewodniczący Zespołu powiedział, że w trakcie konferencji online z okazji 10-lecia kierunku Budownictwo (która odbyła się 20.04.2021 r.), padły ze strony studentów i absolwentów kierunku pytania, czy jest w planie otwarcie II stopnia studiów na tym kierunku. Kilka osób wyraziło zainteresowanie trybem niestacjonarnym takich studiów. Prodziekan dr inż. Piotr Czarnywojtek odpowiedział, że jest to uwarunkowane zgodą władz Uczelni oraz zaangażowaniem w taki projekt pracowników Katedry Budownictwa, którzy musieli by określić cele i efekty uczenia się oraz przygotować program studiów, a następnie wniosek do ministerstwa o pozwolenie na otwarcie II stopnia studiów. Władze wydziału i członkowie Zespołu przychylają się do tej koncepcji, a ponadto proponują zastanowić się również nad II stopniem dla kierunku Informatyka.

W trakcie uroczystego rozpoczęcia roku akademickiego 2021-2022 Rektor Akademii Kaliskiej ogłosił, że na Wydziale Politechnicznym zostanie uruchomiony kierunek Lotnictwo i kosmonautyka. W wyniku tego członkowie Zespołu w osobach dr inż. Radosława Pytlińskiego i dr Sławomiry Janiak brali udział w przygotowaniu programu studiów dla tego kierunku, jak również w przygotowywaniu wniosku do ministerstwa. Zatwierdzenie programu przez Senat Uczelni planowane jest na styczeń 2022 r. podobnie jak wysłanie wniosku do ministerstwa.

15. Analiza funkcjonowania wydziałowego systemu jakości kształcenia (WSJK), przedstawienie informacji Dziekanowi Wydziału Politechnicznego

Mając za sobą roku funkcjonowania zmodyfikowanej wersji Wydziałowego Systemu Jakości Kształcenia można stwierdzić, że jest on przyjaźniejszy w stosowaniu przez wszystkich pracowników wydziału. Dało się to szczególnie zauważyć przy przygotowaniach do wizytacji PKA na kierunku Inżynieria środowiska, gdzie większość prowadzących wywiązała się z obowiązków wynikających z tego systemu we właściwym czasie. Dziekan Wydziału jest na bieżąco informowany o funkcjonowaniu WSJK.
Zespół rekomenduje:
- przypominanie prowadzącym o obowiązującym WZJK i obowiązkach z tym związanych, nadzór nad systemu sprawują władze wydziału, a bezpośrednio kierownicy Katedr.

II. Ocena jakości kształcenia za pomocą narzędzi podstawowych

Z monitoringu karier absolwentów wynika, że zdecydowana większość absolwentów Wydziału Politechnicznego znajduje pracę w swoim zawodzie i są usatysfakcjonowani otrzymywanym wynagrodzeniem. Z analizy spotkań z interesariuszami zewnętrznymi wynika, że są oni skłonni w pewnym stopniu zaangażować się w proces dostosowywania programów kształcenia do wymagań rynku. Równocześnie można stwierdzić, że są zadowoleni z poziomu umiejętności prezentowanych przez studentów na praktykach i dobrze oceniają programy studiów jak i osiąganie założonych efektów uczenia się.

Zespół rekomenduje: okresowe prowadzenie ankiet wśród pracodawców.

Podobne wnioski wypływają z wielu rozmów i spotkań prowadzonych na różnych poziomach Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi (również w formie online) – w ich ocenie studenci kierunków politechnicznych charakteryzują się niezbędnymi umiejętnościami i są oczekiwanymi pracownikami.

W 2021 r. nie stwierdzono większych problemów z realizacją praktyk zawodowych.

Zespół rekomenduje: bieżącą aktualizację procesów kształcenia pod kątem potrzeb rynku pracy.

Poważnym argumentem wskazującym na osiąganie założonych efektów uczenia się jest udział przedsiębiorstw w procesie przygotowania nowych kierunków studiów – Biogospodarki oraz Lotnictwa i kosmonautyki. W wyniku prowadzonych rozmów pozyskano wiele rekomendacji i pozytywnych opinii dla przygotowanych programów studiów.

W katedrach prowadzono hospitacje zgodnie z wcześniej opracowanym harmonogramem. Wyniki wskazują na dobre przygotowanie prowadzących do zajęć i wysoką jakość kształcenia. Z analizy protokołów wynika, że kolejny raz niektórzy z prowadzących zgłaszają uwagi o słabym przygotowaniu studentów na wcześniejszych etapach kształcenia, utrudniających osiąganie założonych efektów uczenia się.

W roku akademickim 2020-2021 nie przeprowadzono oceny pracy kadry dydaktycznej – czyli ankiet studenckich (z powodu Covid).

Zespół rekomenduje: prowadzenie ankiety zgodnie z systemem stosowanym na kierunku Informatyka.

Ze względu na pandemię część zajęć prowadzonych była i jest w formie zdalnej w trybie synchronicznym. Również zaliczenia, egzaminy dla zajęć prowadzonych w formie zdalnej odbywały się w tej formie. Na bieżąco reagowano na wszystkie problemy związane z zajęciami w formie online. W koniecznych przypadkach były prowadzone rozmowy dyscyplinujące z prowadzącymi. Przeprowadzono też spotkania online ze studentami, w trakcie których dyskutowano na temat problemów z zajęciami zdalnymi oraz sposobów pokonania trudności. W ocenie studentów większość prowadzących dobrze poradziła sobie z prowadzeniem zajęć w takiej formie, choć zgłaszano pojedyncze przypadki problemów w kontaktach z prowadzącymi. Władze Wydziału prowadziły wyrywkowe kontrole odbywania zajęć zgodnie z planem na wszystkich kierunkach. Przeprowadzone zostały również hospitacje.

Zespół rekomenduje: prowadzenie bieżącego monitoringu odbywania zajęć zgodnie z planem i natychmiastowego reagowania na wszelkie problemy.

W ocenie zespołu mimo pewnych trudności forma zdalna nie wpłynęła na obniżenie stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się.

III. Ocena jakości kształcenia za pomocą narzędzi wspomagających

WZJK na zebraniu 20.12.2021 r. zajmował się tematem praktyk zawodowych. Przeanalizowano dokumentację przedstawioną przez opiekunów praktyk na poszczególnych kierunkach i nie stwierdzono problemów z ich realizacją. Wystąpił przypadek zawieszenia realizacji praktyk zawodowych w firmie Meyer-Tool z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne. W związku z tym studenci realizowali tą praktykę w późniejszym terminie co nie wpłynęło na jej zaliczenie.

Na Wydziale Politechnicznym w ramach Katedr należy weryfikować proces dyplomowania, w tym prace dyplomowe oraz poprawiać jakość tych prac, rzetelności ich oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Obowiązujące zasady dotyczące pracy dyplomowej, procedury antyplagiatowej, realizacji obrony i egzaminu dyplomowego są wystarczające.

Zespół rekomenduje: prowadzenie weryfikacji w tym zakresie na poziomie Katedr.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie procedur dyplomowania i ich stosowania. Duży nacisk położony jest na przestrzeganie opisanych zasad, co eliminuje większość niedociągnięć.

Zespół rekomenduje: nadzór nad rzetelnością wykonywanych przez promotora i recenzenta opinii na temat ocenianej pracy, które niekiedy są zbyt zdawkowe i nie w pełni uzasadniają postawioną ocenę.

Procedura antyplagiatowa jest stosowana w 100% i nie stwierdzono prac, które by tego testu nie przeszły. Pozostaje tylko kwestia jakości tematów i ich realizacji, które niekiedy budzą pewne wątpliwości.

Zespół rekomenduje: zwiększenie w tym zakresie nadzoru w katedrach, co jest w kompetencji kierowników Katedr.

Wnioski, rekomendacje i zalecenia w zakresie doskonalenia procesu kształcenia

Podstawowy wniosek wynikający z niniejszego sprawozdania można sformułować w postaci stwierdzenia, że:

- na Wydziale Politechnicznym zakładane efekty uczenia się są osiągane przez studentów wszystkich kierunków studiów w zadowalającym stopniu.

Szczegółowe rekomendacje przedstawiono w poprzednich punktach, a najważniejsze z nich przytoczono poniżej:

- należy zacieśnić współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym pod kątem doskonalenia programów studiów i procesu dydaktycznego celem dopasowania ich do zmieniających się potrzeb rynku;
- należy kontynuować wdrażanie przeprowadzania ankiet studenckich i opracowywania ich wyników wzorując się na kierunku informatyka;
- konieczne jest przypominanie pracownikom o ciążących na nich obowiązkach w szczególności w zakresie dokumentowania prac etapowych i końcowych, weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się, aktualizacji kart przedmiotów, a także angażować w większym stopniu w działania promocyjne, organizacyjne i dydaktyczne;
- należy dążyć do przeniesienia protokołów weryfikacji efektów uczenia się na poziom rozwiązań sieciowych.

Przewodniczący Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

dr inż. Piotr Czarnywojtek